

Через Європу — на світовий ринок

Віталій КНЯЖАНСЬКИЙ, «День»

Минулого тижня, 16 грудня, президент РФ Володимир Путін підписав указ про призупинення з 1 січня 2016 року дії договору про зону вільної торгівлі відносно України. А в минулий четвер на прес-конференції він дав із цього приводу свій коментар. «З 1 січня, на жаль, для нас ми прогнозуємо погіршення наших економічних відносин», — сказав Путін. — Тому що ми вимушені ухвалити рішення про те, що з 1 січня не працюватимемо з Україною як з членом зони вільної торгівлі СНД».

Природно, така заява не могла не викликати певного занепокоєння серед тієї частини українського бізнесу, для якої Росія довгий час була звичним і зрозумілим ринком збуту. Доволі стримано поставилися до такої ситуації і в Євросоюзі. Так, посол Австрії в Україні пані Герміне Поппеллер, виступаючи в бізнес-школі МІМ-Київ, зауважила, що Росія хоче відкласти початок дії договору між Євросоюзом та Україною про асоціацію і створення зони вільної торгівлі на декілька років, але це їй не вдасться.

■ «Останній шанс вирішити цю проблему», — сказала посол Австрії, — буде 23 грудня, коли в Брюсселі пройде ще один раунд переговорів між Україною, ЄС і Росією». Проте в Австрії переконані, що угода про асоціацію в будь-якому разі набуде чинності з 1 січня 2016 року. «Це великий крок уперед для України в її бажанні жити відповідно до європейських цінностей», — говорить Поппеллер, Угода принесе ще тіснішу економічну інтеграцію. Вона має стимулювати українське економічне зростання і створення великої кількості нових робочих місць, а також можливість, освоївши європейські стандарти, залучати іноземні інвестиції та виходити не лише на європейський, але й на світовий ринок».

Радник прем'єр-міністра Валерій П'ятницький зауважує, що багато з тих європейських правил, які Україна досі могла не виконувати, тепер, з 1 січня, стають обов'язковими, набувають ваги закону. П'ятницький зауважує, що після 1 січня в Україні вже не буде часу на розгойдування. «Якщо ми хочемо інтегруватися до Європи, — говорить він, — то потрібно діяти швидко». За його словами, не можна буде якось поступово відмовлятися від радянських стандартів і повільно переходити на європейські — потрібно діяти динамічно.

■ Кажучи про указ Путіна щодо припинення роботи з Україною як з членом зони вільної тор-

гівлі, радник прем'єра нагадує, що Росія і раніше запроваджувала обмеження на торгівлю з Україною. За його словами, це вагони, кондитерські вироби, молокопродукти, санітарні та фітосанітарні обмеження. «Тому цей указ для України — не сюрприз, — підкреслює П'ятницький і додає: — Асоціація для України — це і шанс, і виклик. Тому що ефект від неї ми отримуємо лише через декілька років, оскільки просто відкриття ринку ще нічого не дає — на нього ще потрібно зайти і утриматися в умовах сильної конкуренції».

«Євросоюз не може сказати Україні — вибирайте: або ми, або Росія, — підкреслює перший секретар представництва ЄС в Україні Жослін Гітон, — ми ніколи не примушували це робити». Дипломат зауважує, що в Євросоюзі багато угод про асоціацію з різними країнами. Тривають переговори про такі угоди з декількома іншими країнами — США, Індією, Японією. І жодна така угода не забороняє сторонам підписувати договори про ЗВТ з третіми країнами.

■ «Угода про асоціацію ЄС зі східноєвропейськими країнами передбачала їхнє залучення до європейських стандартів. Але при великій фінансовій допомозі, — коментує український дипломат і президент компанії Грант Торнтон Україна Олександр Чалий, — якщо стояло завдання перейти на європейські стандарти у виготовленні пивних пляшок, то половину коштів для цього давав ЄС, а інші 50% шукали на місцевому рівні. Ми ж від самого початку взяли на себе зобов'язання впровадити у себе всі 32 стандарти ЄС, починаючи з фінансової сфери і закінчуючи митною політикою. А це вимагає великих витрат. Якщо порівняти той фінансовий пакет, який надавався іншим країнам, і те, що ми отримуємо, то це просто незрівняні речі».

Чалий також підкреслює, що імплементація Угоди про асоціацію — це для України важка робота, яка в короткостроковій перспективі пов'язана з дуже великими викликами. За його

го словами, надані ЄС для України односторонні преференції не дали відчутного ефекту. Водночас український дипломат говорить про унікальність угоди про асоціацію України з ЄС, оскільки разом з обнуленням митних тарифів, вона передбачає відмову України від нетарифних обмежень. «Фактично ми стаємо до певної міри членами Євросоюзу і маємо виконувати всі його рішення, але при цьому у нас немає впливу на їх прийняття».

Трохи інакше бачить ситуацію для України та її бізнесу під час імплементації Угоди про асоціацію український державний діяч і підприємець, голова наглядової ради МІМ-Київ Віталій Гайдук. Він переконаний, що відмінити 12 тисяч радянських стандартів Україна могла ще десять років тому. Він докоряє державі в тому, що вона цим не займалася, не створювала сучасних лабораторій для сертифікації української продукції, а тепер без цього малому і середньому бізнесу неможливо вийти на європейський ринок, тоді як для олігархічного бізнесу, здатного сплатити послуги європейських лабораторій, це не проблема.

■ Гайдук нагадує, що в Україні крапці в світі чорноземи, але врожаї з них ми знімаємо за європейськими мірками вельми посередні. Водночас Україна, за його словами, імпортує найбільше у світі пальмової олії... Він вважає, що український бізнес не повинен пасувати, зустрічаючись у Європі з фактами недобросовісної конкуренції, а повинен прокладати собі шлях, покращуючи якість продукції. «Поки ми закладаємо пальмову олію у вершкову, а в ковбасу — сою, в ЄС у нас не купуватимуть нашу продукцію. А коли сюди придуть товари з Європи, то не візьмуть і вдома», — попереджає підприємець. Він закликає колег по бізнесу не боятися конкуренції, впроваджувати європейські стандарти і норми: «А якщо сил і засобів не вистачає, шукати партнерів не де-небудь, а в Україні і спільними зусиллями долати перешкоди, створені не кимось, а нами ж самими».

СОЦІАЛЬНА РЕКЛАМА

ЩОДНЯ ДОВКІЛЛЯ ПОТЕРПАЄ ВІД ЛЮДСЬКОГО СВАВІЛЛЯ.

Як зупинити цей наступ, зберегти природу та відстояти своє право на безпечне довкілля?

Звертайтеся за консультацією до громадських організацій, що є учасниками Національної еколого-правової платформи із захисту екологічних прав, довкілля та доступу до правосуддя:

Центр — Громадська еколого-правова організація «ЕкоПраво-Київ», телефон: 067-688-81-42;

Захід — Міжнародна благодійна організація «Екологія-Право-Людина», телефон: (032) 225-76-82;

Південь — Татарбунарська районна громадська екологічна організація «Відродження», телефон: (04844) 310-66, 067-956-42-26.

Дзвінки згідно з тарифами Вашого оператора.

Діяльність організацій відбувається за сприяння Фонду Демократії ООН.